

лінійні моделі економічних процесів стали предметом дослідження у дипломних роботах.

Відмітимо, що вивчення цієї дисципліни дозволить молодому фахівцю по-новому дивитися на багато процесів, які відбуваються в економічному повсякденні, розв'язувати нові задачі.

В. В. Вітлінський, д-р екон. наук, проф.,
зав. кафедри економіко-математичних методів
Ю. Р. Копада доц.

similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman I

ПОЛІДИСЦИПЛІНАРНИЙ ХАРАКТЕР ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЕФЕКТИВНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ

Зараз, як ніколи раніше, особливим чином важливо знати (чітко уявляти), чому і як треба вчити. У вищій школі не можна вчити тільки минувшині — тому, що сформувалось, утвердилось до поточного моменту в силу декількох причин, а саме:

1) перш за все, бізнес вимагає інновацій — адекватної і своєчасної реакції на запити і потреби сьогодення і майбутнього також;

2) по-друге, щоб новоспечені власники дипломів були конкурентноспроможними на ринку праці, не стали жертвами діючої системи освіти або її заручниками.

Приходиться констатувати факт розподілу економіки на вузько спеціалізовані дисципліни та їх викладання без особливого зв'язку між собою та іншими областями економічного знання. Цим самим піддається руйнації формування гармонійного мислення. Варто завжди пам'ятати про єдність економіки, диференціація якої відбувалась по причині вивчення економічної дійсності з різною метою та різноманітними інструментами. Напевне, сумарно університетське навчання має відображати гармонію та єдність економіки.

Сучасна економіка — світ значних просторово-часових неоднорідностей, стрімкого обміну субстанцією, енергією та інформацією, швидкоплинних зв'язків, трансформаційних новоутворень і поглинань. На тлі динаміки подій суспільно-економічного життя відбувається зміна поглядів на цінності буття (приходиться швидко і впевнено приймати відповідальні рішення, стратегічного або доленосного характеру). Розв'язанню своєрідної проб-

леми відповідності реального і абстрактного (якнайкращого) або реалій та ідеалу може сприяти тільки належна освіта. Обов'язковими складовими такої економічної освіти мають стати досить глибокі (з позицій застосування) знання сучасних розділів математики, до числа яких, як показують журнальні публікації в економічній літературі останніх років, належать теорія катастроф, біфуркацій, нечітких множин, синергетика тощо.

Задовольнити потреби не стільки дня сьогоднішнього, скільки завтрашнього, можливо з-за умови належного (спершу доступного) і кваліфікованого (без втрати строгості і повноти результатів) викладання чисельних і коротких за обсягом лекційних курсів в аудиторії гуманітаріїв. Таке навчання сприятиме створенню синергетичного світогляду новітнього економіста, формуванню нелінійного стилю мислення на протигагу панівному у суспільстві, зокрема економічній спільноті, лінійному зо всіма його вадами. При зазначеній методології навчання спостерігатиметься взаємне збагачення, взаємовплив і взаємопідсилення.

Концентрація нашої уваги на полідисциплінарності економіки та вивчення її складових граней породжує надію на нові емерджентного походження риси системи освіти як цілого — синергетичного мислення. Напевне, полідисциплінарність являє собою проміжний етап становлення освітянської ниви як синергетичної системи економічної освіти в Україні. Освітянський синергізм проявляється в ефекті когерентності, взаємо узгодженої поведінки елементів системи освіти (лекційних курсів, предметів). Синергетичний характер навчання або принцип саморганізації якраз проявляється в тому, що студент чи слухач, виходячи з власних потреб, бажань і цілей, прагне оволодіти тими чи іншими знаннями. Роль викладача, очевидно, зводиться до того, щоб допомогти сформуватися майбутньому фахівцю, який систематично користується досвідом наставника (здійснюється своєрідна передача в спадок набутих наставником знань при найменших затратах будь-якого виду з боку слухача).

Витоки української освітянської ниви вбачаються нами від початку діяльності Острозької та Києво-Могилянської академій, навчанню в яких надавалась фундаментальна теоретична підготовка як для свого часу. Радянська система освіти, що дісталась суверенній Україні в спадок, розпадається, а нова тільки народжується на наших очах і має сприйняти те краще, що належить нам онтологічно. Нині ми тяжіємо до західноєвропейського варіанту освіти з елементами прагматичності у навчанні. Продовжуючи кращі власні традиції, маємо створювати потужну свою освітянську ни-

ву, якщо прагнемо претендувати на чільне місце в світовій спільноті. Як тут не пригадати крилатий вираз знаменитого фізика Л. Больцмана: «Нет ничего практичнее хорошей теории».

С. В. Воєводін, нач. навчально-метод. лаб.,
кафедра інформатики,
П. С. Кравчук, заст. директора коледжу ІСіТ,
А. Я. Махоткіна, методист

ВІРТУАЛЬНЕ ВИМІРЮВАННЯ ТА ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У ЛАБОРАТОРНОМУ ПРАКТИКУМІ З ОСНОВ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

Тенденція використання віртуальних комп'ютерних технологій в освіті завдяки створенню віртуальних вимірювальних приладів розповсюдилася і на лабораторний практикум. Імітаційне моделювання фізичних процесів у поєднанні з віртуальними вимірювальними приладами дає раніше не досяжні можливості не тільки у швидкому просуванні нових розробок до ринку, а й у якісній зміні сучасних методик навчання.

З розповсюдженням персонального комп'ютера з'явилась можливість втілення математичних моделей фізичних процесів у багатьох прикладних програмах, доступних широкому колу науково-інженерних робітників та викладачів. Вдале поєднання графічного Інтерфейсу, зручного вводу даних, наочного представлення результатів та швидкісних обчислень дозволило створювати ілюзію відтворення фізичних процесів у реальному часі, що отримало назву «simulation» або «імітаційне моделювання». Започатковане на початку 60-х років, імітаційне моделювання в електроніці зараз досягло рівня, який дозволяє провадити величезну частину розробок без втілення у реальні прототипи. Вимоги професійного та освітнього напрямку у цій царині дещо відрізняються. Професійне використання вимагає наявності величезної бібліотеки електронних компонентів з актуальними оновленнями, а також безпомилкової та швидкісної роботи (світовий лідер — програмний пакет OrCAD з бібліотекою понад 200 тисяч компонентів). Моделювання у навчальному процесі потребує більш якісного графічного відображення і наочності системи вводу інформації та уявлення процесу її обробки, наявності експертної системи, яка попереджує